

Raja Looduskool

Looduse õppekava

1. Üldsätted

1.1. Raja Huvikooli (edaspidi huvikool) õppekava on dokument, mille alusel toimub lastele ja noortele huvialast täiendõpet pakkuv õppetöö SA Raja Arendus (edaspidi kooli pidaja) huvikoolis.

1.2. Õppekava koostamisel on lähtutud huviharidusstandardist, huvikooli seadusest, erakooliseadusest ja huvikooli põhikirjast, pidades silmas kooli pidaja soove ja ressursse.

1.3. Õppekava määrab kindlaks õppe-eesmärgid, õppeaja, õppeainete loendi koos ajalise kestvusega ja ainekavadega.

1.4. Huvikooli tegevus toetab õpilase vaimset, füüsilist, eetilist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Huvikool loob õpilasele võimalused tema võimete mitmekülgeks ja eakohaseks arenguks, loovaks eneseteostuseks looduses.

2. Õppe eesmärgid

2.1. Huvikooli õppetegevuse eesmärk on:

2.1.1. Pakkuda võimalusi laste ja noorte mitmekülgeks arenguks ja toetada nende kujunemist hästi toimetulevaks ühiskonnaliikmeks;

2.1.2. Luua lastele ja noortele võimalused tegeleda valitud huvialaga;

2.1.3. Pakkuda täiskasvanutele nii tööalast- kui vabahariduskoolitusi ja õpiüritusi.

2.1.4. Korraldada huviringe, õppelaagreid ja -päevi jt üritusi.

2.2. Õppetöö huvikoolis:

2.2.1. Põhineb õpilaste osalusel ja vabal tahtel;

2.2.2. Põhineb huvialade ja õpilaste võrdsel kohtlemisel;

2.2.3. Toetab õpilaste arengut, iseseisvust, omaalgatust, initsiatiivi ja aktiivsust;

2.2.4. Pakub teaduse ja huvialaga tegelemisel rõõmu, eduelamusi ja tunnustust;

2.2.5. Arendab loovust, sotsiaalseid oskusi ja meeskonnatööd;

2.2.6. Kujundab keskkonnateadlikku mõtteviisi, loodusteaduslike uurimismeetodite ja tööviiside kasutamise oskust;

2.2.7. Arendab füüsilist vastupidavust ja tervislikke eluviise;

2.2.8. On avatud, positiivne ja julgustav.

3. Õpiväljundid

3.1. Õppimine huvikoolis võimaldab kujuneda isiksusel, kes

3.1.1. mõtleb loovalt;

3.1.2. oskab oma tegevust eesmärgistada, kavandada ja hinnata;

3.1.3. oskab teha iseseisvat tööd ja on aldis koostööks;

3.1.4. mõistab teadmiste tähtsust ja kasutab eakohaseid õpioskuseid;

3.1.5. hoolib iseendast, teistest inimestest ja ümbritsevast keskkonnast;

3.1.6. oskab ja julgeb avaldada arvamust, kuulata ja arutleda;

4. Õppetöö korraldus

4.1. Õppetöö algab 1. septembril ja lõpeb 31. augustil.

4.2. Õppetöö koosneb sügis- ja kevadpoolaastast, järgib üldhariduskoolide vaheaegu, suvine õppetöö toimub eriplaani alusel.

4.3. Vastuvõtt õppetööle toimub õpilase vanema avalduse alusel. Huvikooliga võib vabade kohtade olemasolul liituda igal ajal.

4.4. Õppetöö huvikoolis toimub üldharidust pakkuvate õppeasutuste õppetööst vabal ajal.

4.5. Õppetöö maht on huvialati erinev ja võib õppeaastate lõikes erineda, sõltudes huviala õppekavast, õpetaja loovast tegutsemisest, grupi koosseisust ja muudest tingimustest.

4.6. Õppetöö võib toimuda nii õpperühmades kui ka individuaalselt.

4.7. Õppekorralduses kasutatakse erinevaid õppevorme ja –meetodeid, sh õppetund, õppepäev, võistlus, matk, laager, reis, seminar, töötuba jm.

4.8. Õpet võib korraldada väljaspool huvikooli ruume (sealhulgas looduses, mälu- või teadusasutuses, ettevõttes) ja virtuaalses õpikeskkonnas.

4.9. Õpilaste teadmiste ja sooritatud töö taseme hindamiseks antakse õppurile individuaalset tagasisidet tema arengu kohta. Iga õppeaasta lõpul võib anda õpilasele tunnistuse, millel on näidatud läbitud ained, ainete maht ja teemade valdkonnad.

4.10. Huvikool loetakse lõpetatuks pärast õppekava täitmist. Huvikooli lõpetamist tõendab huvikooli lõpudokument, milles kajastatakse huvikoolis õppimise aeg ja läbitud õppekavade loend.

5. Huvikooli õppekava ülevaatamine ja muutmine

5.1. Huvikooli õppekava analüüsitakse ja vajadusel täiendatakse kord õppeaasta jooksul kooli õppenõukogus. Kooli õppekava kinnitab kooli pidaja.

6. Huvialade loend ja õppekavad

6.1. Huvikoolis on järgmised huvialad:

6.1.1. Loodusring looduse õppekaval;

6.1.2. Matkaring looduse õppekaval;

6.1.3. Mesindusring looduse õppekaval.

7.1. Looduse õppekava

7.1.1 Looduse õppekava koosneb kolmest ainek/huvialast: loodusring, matkaring, mesindusring.

7.1.2. Loodusringi õppekava.

Nimetus	Loodusring
Sihtgrupp	7-16 aastased noored
Maht, kestus	35 nädalat, 140 õppetundi
Õpiväljundid	<ul style="list-style-type: none">- Tajub end osana loodusest.- Oskab looduses iseennast ja teisi ohtu seadmata.- Tunneb kõige levinumaid kodumaiseid liike.- Omab ettekujutust Eestimaa looduse mitmekesisusest.- Mõistab taimede ja loomade esmaseid eluvajadusi ja oskab neid juhendamisel tagada.- Oskab kasutada töövahendeid tehes looduse uurimiseks jõukohaseid sooritusi.- Suhtub säästvalt ennast ümbritsevasse keskkonda. austab elu kõigis tema avaldumisvormides. <ul style="list-style-type: none">- Suudab keskenduda õppetööle erinevates keskkondades.- Teab looduskeskkonna kaitse põhimõtteid.- Oskab läbi viia eakohaseid uurimusi ja katseid.
Õppe sisu (väljundipõhiselt)	<p>Tajub end osana loodusest:</p> <ul style="list-style-type: none">- Loodusmängud ja -tegevused, mis aitavad lastel tunnetada oma seotust loodusega.- Rühmatööd ja arutelud, kus käsitletakse inimese mõju loodusele. <p>Oskab looduses iseennast ja teisi ohtu seadmata:</p> <ul style="list-style-type: none">- Ohutusreeglid looduses liikumisel ja matkamisel.- Esmaabi põhitõed, mis on seotud võimalike looduses tekkinud olukordadega. <p>Tunneb kõige levinumaid kodumaiseid liike:</p> <ul style="list-style-type: none">- Loodusmatkad erinevatesse looduspaikadesse.

- Loomade ja taimede tuvastamise õppemängud ja praktilised harjutused.

Oma ettekujutust Eestimaa looduse mitmekesisusest:

- Virtuaalsed või reaalsed külastused erinevatesse looduskaitsealadesse ja loodusteaduslikesse keskustesse.

- Projektid ja esitlused erinevate Eestimaa ökosüsteemide kohta.

Mõistab taimede ja loomade esmaseid eluvajadusi ja oskab neid juhendamisel tagada:

- Looduslik toiduahel ja ökosüsteemi tasakaal.

- Praktilised tegevused, nagu loomadele ja taimedele sobiva keskkonna loomine.

Oskab kasutada töövahendeid tehes looduse uurimiseks jõukohaseid sooritusi:

- Levinumate uurimisvahendite kasutamine.

- Loodusfotograafia algteadmised ja praktilised harjutused.

Suhtub säästvalt ennast ümbritsevasse keskkonda ja austab elu kõigis tema avaldumisvormides:

- Keskkonnasõbralike käitumisharjumuste kujundamine.

- Eetilised arutelud loomade õiguste ja keskkonnakaitse teemadel.

Suudab keskenduda õppetööle erinevates keskkondades:

- Õuesõppe tunnid ja loodusõpe erinevates looduspaikades.

- Loovtööd ja projektid, mis julgustavad keskendumist erinevates keskkondades.

Teab looduskeskkonna kaitse põhimõtteid:

- Arutelud looduskaitsest ning säästvast arengust.

- Praktilised tegevused, mis illustreerivad inimtegevuse mõju keskkonnale.

Oskab läbi viia eakohaseid uurimusi ja katseid:

- Lihtsad looduslikud eksperimendid ja vaatlused.

- Õpilaste iseseisvad uurimisprojektid, kus rakendatakse omandatud teadmisi.

Õppekava ja selle mahtu võib kohandada vastavalt laste vanusele ja individuaalsetele vajadustele ning võimetele.

Hindamine

Hindamise põhikriteeriumiks on õpilase individuaalne areng valitud huvialal. Tagasisidestamise peamiseks eesmärgiks on õpilase arengu toetamine, eduelamuse pakkumine loomingulises protsessis ja eneseanalüüsi võime arendamine. Õpetaja suunab küsimuste ja juhendamise varal õpilast võimalikult iseseisvale teadmiste hankimisele.

Hindamine toimub suuliselt ja personaalelt. Kokkuvõttev hinnang antakse õppekava läbimisel.

7.1.3. Matkaringi õppekava.

Nimetus	Matkaring
Sihtgrupp	7-16 aastased noored
Maht, kestus	35 nädalat, 210 õppetundi
Õpiväljundid	<ul style="list-style-type: none">- oskab nimetada põhilisi matkavarustuse esemeid ja teab, kuidas neid õigesti pakkida, hooldada ja kasutada.- suudab järgida lihtsat matkarada ja mõista põhilisi orienteerumise põhimõtteid, oskab kaardi ja nutivahendite abil looduses liikuda.- oskab nimetada mõningaid metsaelanikke ja taimi ning teab nende elukeskkonda.- mõistab, kuidas ilm mõjutab matkamist, ja oskab lihtsate märkide abil ilma ennustada.- oskab hinnata matkaohutust ja teab, kuidas vältida riskantseid olukordi.- teab, kuidas reageerida väikeste vigastuste ja probleemide korral matkal ning teab lihtsamaid esmaabivõtteid ja oskab neid kasutada.- omab praktilist matkakogemust.- oskab matkakaaslastega koostööd teha.- oskab erinevatel aastaegadel ja eri maastikel Eesti looduses liigelda ja sellest rõõmu tunda.- teab, millised reeglid kehtivad looduses toimetades, mis on igameheõigus, kuidas liikuda looduses seda rikkumata.- suudab väljendada oma kogemusi ja õppetunde matkajärgsel refleksioonil ning teha sellest lähtuvalt ettepanekuid.
Õppe sisu (väljundipõhiselt)	<p>Matkavarustuse tutvustamine:</p> <ul style="list-style-type: none">- Tutvumine põhiliste matkavarustuse esemetega (nt telk, magamiskott, matkajalatsid, matkapliit jne).- Õppida, kuidas neid õigesti pakkida ja hoiustada. <p>Orienteerumine looduses:</p> <ul style="list-style-type: none">- Praktiline tutvumine lihtsa matkarajaga ja õppida selle jälgimist.- Põhiliste orienteerumise põhimõtete õppimine, sealhulgas kaardi ja nutivahendite kasutamine matkal. <p>Looduse tundmine:</p> <ul style="list-style-type: none">- Õppida ja vaadelda mõningaid metsaelanikke ja taimi ning õppida

tundma nende elukeskkonda.

Ilmastiku mõju matkamisele:

- Õpetöö ja praktilised lahendused, kuidas ilm mõjutab matkamist ja selleks vajalikku varustust.
- Õppida lihtsaid märke ilma ennustamiseks.

Matkaohutus:

- Hinnata matkaohutust ja õppida vältima riskantseid olukordi.

Esmaabi matkal:

- Tutvuda lihtsate esmaabivõtete ja -vahenditega.
- Õppida reageerima väikeste vigastuste ja probleemide korral matkal.

Matkakogemus ja koostöö:

- Omandada praktiline matkakogemus erinevatel aastaegadel ja maastikel.
- Õppida koostööd matkakaaslastega läbi praktiliste ühistegevuste matkal.

Looduses liikumise eetika:

- Õppida, millised reeglid kehtivad looduses toimetades (igameheõigus, looduse mitte kahjustamine).
- Kogeda, kuidas liikuda looduses, et mitte rikkuda selle loomulikku tasakaalu.

Matkajärgne refleksioon:

- Väljendada oma matkakogemusi ja õppetunde matkajärgsel refleksioonil.
- Teha ettepanekuid edaspidiste matkade parandamiseks ja nauditavamaks muutmiseks.

Õppekava ja selle mahtu võib kohandada vastavalt laste vanusele ja individuaalsetele vajadustele ning võimetele.

Hindamine

Hindamise põhikriteeriumiks on õpilase individuaalne areng valitud huvialal. Tagasisidestamise peamiseks eesmärgiks on õpilase arengu toetamine, eduelamuse pakkumine loomingulises protsessis ja eneseanalüüsi võime arendamine. Õpetaja suunab küsimuste ja juhendamise varal õpilast võimalikult iseseisvale teadmiste hankimisele. Hindamine toimub suuliselt ja personaalelt. Kokkuvõttev hinnang antakse õppekava läbimisel.

7.1.4. Mesindusringi õppekava.

Nimetus	Mesindusring
----------------	--------------

Sihtgrupp	7-16 aastased noored
Maht, kestus	35 nädalat, 140 õppetundi
Õpiväljundid	<ul style="list-style-type: none"> - Teab mesilaste elutsükli põhietappe, sealhulgas muna, vastse, nukk ja täiskasvanud mesilane. - Teab, milline on mesilaste elukekskkond ja tunneb mesilase peamiste kehaosade nimetusi ja funktsioone. - Tunneb mesilaste rolli tolmeldamisel ja ökosüsteemis. - Oskab nimetada peamiseid korjetaimi. - Tunneb erinevaid tarutüüpe ja oskab, neid juhendatult ja ohutult kasutada. - Tunneb erinevate mesindusvahendite otstarvet ja oskab neist peamisi juhendatult ja ohutult kasutada. - Oskab end kaitsta mesilaste nõelamise eest ja teab, kuidas sellele reageerida ning abi anda/kutsuda. - Teab, kuidas mesilased koguvad nektarit ja muudavad selle meeks. - Oskab kirjeldada mee tootmise protsessi ja teab, kuidas selleks vajalikke peamiseid seadmeid ja töövahendeid juhendatult ja ohutult kasutada. - Oskab nimetada teisi mesindussaaduseid ja seda, kuidas neid kasutatakse. - Teab, kuidas hoida mesilasi tervetena ja mesila keskkonda turvalisena.
Õppe sisu (väljundipõhiselt)	<p>Mesilaste elutsükkel</p> <p>Teoreetiline osa: Tutvustame mesilaste elutsükli põhietappe (muna, vastne, nukk, täiskasvanud töomesilane, leks, mesilasema).</p> <p>Praktiline osa: Vaatleme mesilaste elutsükli erinevaid staadiume läbi piltide või videomaterjali.</p> <p>Mesilaste elukeskkond ja anatoomia</p> <p>Teoreetiline osa: Tutvustame mesilaste elukeskkonda ja õpime tundma peamisi kehaosade nimesid ja funktsioone.</p> <p>Praktiline osa: Korraldame mesilaste anatoomia töötua, kus õpilased saavad vaatluse abil õppida mesilaste kehaosade eripärasid.</p> <p>Mesilaste roll tolmeldamisel ja ökosüsteemis</p> <p>Teoreetiline osa: Selgitame mesilaste olulisust tolmeldamisel ja nende rolli ökosüsteemis.</p> <p>Praktiline osa: Kogume looduskeskkonnast erinevaid taimi ning arutleme, kuidas mesilased aitavad kaasa taimede paljunemisele.</p> <p>Korjetaimed</p>

Teoreetiline osa: Õpime tundma peamisi korjetaimi ja nende olulisust mesilaste toidulaual.

Praktiline osa: Korraldame välitöö, kus õpilased saavad ise tuvastada ja koguda erinevaid korjetaimi.

Mesindusvahendite kasutamine

Teoreetiline osa: Tutvustame erinevaid tarutüüpe ja mesindusvahendeid, selgitades nende otstarvet.

Praktiline osa: Õpime taru avama ja läbivaatama ning tutvustame mesinduse töövahendeid, korraldades praktilisi harjutusi.

Ohutus mesilaste keskel

Teoreetiline osa: Õpime, kuidas end kaitsta mesilaste nõelamise eest ja reageerida võimalikele olukordadele.

Praktiline osa: Harjutame mesilaste läheduses ohutut liikumist ning esmaabi andmist nõelamise korral.

Mee tootmise protsess ja seadmete kasutamine

Teoreetiline osa: Kirjeldame mee tootmise protsessi ning selleks vajalikke seadmeid, video vaatamine.

Praktiline osa: Korraldame töötua, kus õpilased saavad osaleda mee vurritamisel ja juhendatult kasutada peamisi seadmeid.

Muud mesindussaadused:

Teoreetiline osa: Õpime tundma erinevaid mesindussaadusi (nt vaha, suir, taruvaik), nende tootmist ja kasutusviise.

Praktiline osa: Tutvustame, kuidas neid saadusi kasutatakse erinevates mesindustoodetes.

Mesilaste tervise hoidmine ja keskkonnasõbralik mesindus:

Teoreetiline osa: Õpime, kuidas hoida mesilasi ravitakse ja kuidas mesila keskkonda turvalisena hoida.

Praktiline osa: Arutame läbi keskkonnasõbraliku mesinduse põhimõtted ja rakendame neid praktilistes tegevustes (nt mesilagrupi aeda ehitades).

Õppekava ja selle mahtu võib kohandada vastavalt laste vanusele ja individuaalsetele vajadustele ning võimetele.

Hindamine

Hindamise põhikriteeriumiks on õpilase individuaalne areng valitud huvialal. Tagasisidestamise peamiseks eesmärgiks on õpilase arengu toetamine, eduelamuse pakkumine loomingulises protsessis ja eneseanalüüsi võime arendamine. Õpetaja suunab küsimuste ja juhendamise varal õpilast võimalikult iseseisvale teadmiste hankimisele. Hindamine toimub suuliselt ja personaalt. Kokkuvõttev hinnang

antakse õppekava läbimisel.